

Zdeňkem Machem, pověřeným řízením Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského

Od dubna jste pověřen řízením ÚKZÚZ, zároveň zastáváte funkci ředitele SRS. Jaké jsou vaše priority v této funkci?

Prioritou je nyní, kromě běžné práce obou organizací, sloučit ÚKZÚZ se Státní rostlinolékařskou správou (SRS). Příslušný materiál je nyní na ministerstvu zemědělství. Nepodílel jsem se na něm pouze já, ale založili jsme pracovní skupiny, jejichž členem byl vždy jeden odborník ÚKZÚZ a jeden ze SRS. Výsledek jsme pak konzultovali v užším vedení. Doufejme, že sloučením se činnosti, které obě tyto organizace dělají, nikterak nenaruší a dojdeme k zefektivnění a úspoře, kterou na nás ministr požaduje. Úsporná opatření probíhala ale kontinuálně v obou organizacích již od roku 2010, cílová úspora v roce 2014 pak bude asi 20 procent.

Můžete úspory více konkretizovat?

Neumím teď říct přesné číslo, je to ještě otázka diskuse. Teď je důležité, aby materiál týkající se sloučení obou organizací prošel legislativním procesem a obě organizace se mohly reálně sloučit. Mohlo by se zdát, že na sloučení je hodně času, ale legislativní proces je poměrně dlouhý. Proto konkretizace úspor bude možná až po úspěšném sloučení obou organizací.

Co bude transformace pro jednotlivé organizace znamenat?

Do budoucna chceme zachovat veškeré hlavní činnosti, které dělají jak jedna, tak druhá organizace. V podstatě můžeme říct, že i z důvodů legislativních se SRS vrací zpátky do ÚKZÚZ. Možná je i změna názvu. Organizační struktura, kterou máme připravenou, kopíruje obě tyto organizace, nikdo by přitom neměl mít převahu. Zastávám názor, aby startovní čára byla pro všechny inspektory i ostatní zaměstnance stejná. Samozřejmě úspora spočívá i v tom, že budeme muset šetřit také pracovníky. Je to jednoznačné, ale o tom se nebude rozhodovat od stolu, udělají to vedoucí sekcí, protože ti mají přehled, jak kdo pracuje a jaké agendy vykonává. Chceme, aby nám tu samozřejmě zůstali ti nejlepší pracovníci a udržet i naše zastoupení v regionech.

Máte představu, o kolik by se měl snížit počet pracovníků?

Já bych v tuto chvíli číslo nerad prezentoval. Máme nějaké zadání. Co se týká například vnitřní správy, tak to číslo zatím není tak velké. Navíc, abychom mohli obě organizace sloučit, je třeba vypsát výběrová řízení a sloučit například jednotlivé softwary. Každá organizace má totiž jiné účetnictví a podobně. To bude stát nějaké peníze. Navíc lidi budeme potřebovat, protože budou muset možná pracovat zpočátku ve sloučené organizaci ve dvou systémech, takže těžko se dá říct, jaký přesný počet zaměstnanců ušetříme k určitému datu. Samozřejmě nějakou vizi máme, z mého pohledu je to ale spíše kontinuální proces.

Neohroží nějak sloučení základní činnosti ÚKZÚZ?

Ne, základní kontrolní i zkušební činnosti budou zachovány, zaznělo to i na semináři v Lípě u Havlíčkova Brodu. Je spíš tlak na snížení počtu kontrol. I když počet kontrol si nevymýšlíme, vychází z evropských standardů, požadavků vůči dotačním titulům, z rizikových analýz při plánování úředních kontrol v souvislosti s kontrolovanou oblastí a s požadavky právních předpisů. Základem je funkčnost a lepší říditelnost celého systému a jeho zefektivnění, které přinese očekávané úspory.

Kolik kontrol ročně provádíte?

Ve vztahu k zemědělcům provádíme hlavně tzv. národní kontroly v souladu s právními předpisy, které spadají do kompetence ÚKZÚZ, z toho jen část požadavků je relevantních pro kontroly cross compliance. Je to celkem zhruba 2500 kontrol ročně v zemědělské prvovýrobě a k tomu přibližně 2600 kontrol ostatních zemědělských podnikatelů, které vykonává sekce úřední kontroly. Myslím, že patříme k dozorovým organizacím, které nedělají příliš velké problémy zemědělcům. Na druhou stranu je pravda, že kontrol je poměrně dost, ale pokud jsou přímé platby zemědělským podnikatelům účelově vázány na konkrétní činnost, pak je kontrola nutná. Mým cílem je, aby kontroly byly efektivní a co nejvíce kvalitní. S touto snahou souvisí i výsledky kontrol z minulých let, kdy v ČR zatím nedošlo k významnému porušení právních předpisů, a díky tomu jsou úřední kontroly v oblasti zemědělské produkce důvěryhodné.

S jakým rozpočtem pracujete?

Rozpočet dosahuje řádu několika stovek milionů korun u obou organizací. Od roku 2010 se nám však každoročně snižují prostředky v řádu deseti procent. Proto je potřeba průběžně hledat úspory v chodu našich organizací, podotýkám, že při zachování všech základních činností.